

Lời mở đầu

Champaka số 9 mang chủ đề *Những phát hiện mới về Champa* tập trung một số bài viết đã đăng trong *Harak Champaka*, bản thông tin và nghị luận của tập san Champa phát hành qua hệ thống điện thư. Trong *Champaka* số 9 này, chúng tôi chỉ chọn một số bài mang nội dung nghiên cứu, phê bình sách báo hay báo cáo hội thảo mà thôi.

Mở đầu cho *Champaka* số 9 là bài nghiên cứu của Po Dharma với tựa đề “Nguyên nhân sự suy tàn của vương quốc Champa”, một phát hiện mới về chủ thuyết «đế quốc» của vua chúa Đại Việt, trong đó chính sách mỹ nhân kế cũng được đề ra qua bài viết với tựa đề «700 năm cuộc tình Chế Mân và Huyền Trân Công Chúa (1306-2006)» của Dominique Nguyen.

Champaka số 9 cũng không quên bàn đến quê hương và sự vùng dậy của Ja Thak Wa (1834-1835) nhân dịp kỷ niệm 175 năm của nhà cách mạng này và cuộc đời của Po Phaok The, quốc vương cuối cùng của Champa bị tử hình cũng vào năm 1835. Ngoài phần lịch sử, *Champaka* số 9 còn trình bày thêm «Vấn đề ngôn ngữ chữ viết Chăm sau 1975» của Po Dharma và «Tìm hiểu lễ hội Katê» của Qasim Từ. Tiếp theo là bản tường trình với tựa đề «Đi tìm dấu vết lá cờ tự trị của dân tộc Chăm dưới thời Pháp thuộc được lưu trữ ở Nhật Bản» của Po Dharma, nơi mà Phật Thệ Champa sang viếng vào năm 752. Sau cùng là bài khảo luận của Nguyễn Văn Nghiêm liên quan đến « Chính sách đối với đồng bào thiểu số của chính phủ Việt Nam Cộng Hòa 1955-1975».

Phần thứ hai là phần phê bình sách báo. Năm tác phẩm và một bài khảo luận mà các nhà nghiên cứu đưa ra phân tích đó là *Lịch sử vương quốc Champa* của tác giả Lương Ninh; *Qua những nẻo đường Bình Thuận* của Mưỡng Giang; *Bangsa Champa. Tìm về với một cội nguồn xa cách* của Dorohiem và Dohamide; *Danh mục thư tịch Chăm ở Việt Nam* của Thành Phần; *Từ Điển Việt-Chăm* của Inrasara và Phan Xuân Thành. Cuối cùng là bài khảo luận «Vương quốc Champa xưa kia có phải là liên bang không» của Karma Riya

Champak số 9 được kết thúc qua bản tường trình về «Hội Champa Kuala Lumpur 30-11-2005.

Chúng tôi hy vọng rằng, những bài đã được chọn lọc ở phần trên sẽ mang lại cho độc giả một vài yếu tố mới liên quan đến lịch sử và nền văn minh Champa.

Po Dharma